

Tâm Tình Tây Bắc Seattle Tháng 7, 2011

Mỗi năm vào đầu tháng 7, tôi lại có dịp đi đến tỉnh Newberg thuộc tiểu bang Oregon, một tiểu bang cũng thuộc vùng Tây Bắc của nước Mỹ nên núi đồi trùng điệp, sông hồ đếm không xuể như tiểu bang Washington.

Chúng tôi rời nhà vào lúc gần 11 giờ sáng ngày chủ nhật, hôm đó tôi thức dậy sớm tưới cho hết những cây cối trong vườn và không sót một cây lan nào, sắp xếp mấy cây *Dendrobium unicum* sẵn sàng nở hoa vì những nụ hoa đã hé thấy màu cam rồi (xin vào hoalanvietnam.org đọc bài “[Trồng lan *Dendrobium unicum*, Đơn Cam](#)”), 10 cây vũ nữ tí hon (*Oncidium equitants* hay Tolumnia), loại này phải mang theo vì hai lý do: đang nở hoa và cần tưới mỗi ngày và phải tưới cẩn thận buổi sáng vào ngày có nắng cho kịp khô trước khi trời tối nên tôi không thể giao cho bà Gloria là người tôi nhờ tưới lan cho tôi lúc tôi đi vắng.

Tưới cây xong là đến phần cơm nước, tôi có thói quen khi đi đâu xa hay cho cả nhà ăn cơm cho chắc bụng, thường tôi hay làm món thịt kho tiêu, tôi hay gọi là món thịt kho cho mấy Bà Đẻ ăn, món này ăn kèm với rau luộc là lành nhất, nhưng kỳ này có chút thì giờ nên tôi nấu món cơm tấm, có bì, chả trứng hấp và thịt cốt-lết nướng. Ăn xong còn dư tôi chia ra làm hai phần bỏ vào giỏ mang theo vì biết chắc chỉ vài tiếng đồng hồ nữa là thể nào cũng có người đói bụng.

Đường từ Seattle đến Portland rất đẹp, rất nên thơ vì biên giới của hai tiểu bang Washington và tiểu bang Oregon là dòng trường giang Columbia dài 2,000 kilômét, giống như sông Bến Hải ở Việt Nam trong thời nội chiến chia hai miền Nam Bắc, biên giới là cái vạch tưởng tượng cắt theo chiều dài của giong sông. Thượng nguồn của giong sông này bắt đầu từ tiểu bang Alberta của Canada, chảy vào nước Mỹ với những phụ lưu tỏa ra đến những tiểu bang xa xôi như Montana, Wyoming, Utah và Nevada. Khúc cuối của giong sông làm nhiệm vụ chia đôi hai tiểu bang Washington và Oregon trước khi đổ vào Thái Bình Dương mênh mông bất tận. Trên đường đi có tất cả 5, 6 cái cầu hầu hết là sơn màu dưa cải, màu xanh lá cây ngả qua màu vàng rất mát mắt. Nhớ lúc xưa tôi thích mặc áo dài làm bằng tơ tằm của hãng tơ lụa Hồng Hoa, tháng nào cũng phải ghé tiệm ở ngay cạnh chợ Bến Thành tìm hàng mới

ra, màu nào cũng đẹp, cũng óng ả, nhưng tôi mê nhất là màu mỡ gà, màu vàng tươi và nhất là màu dưa cải. Khi nào có dịp đi trên xa lộ I-5 giữa hai tỉnh này tôi cũng ngóng chờ để ngắm mấy cái cầu đẹp sơn màu này, không bỏ qua được, và nhìn những giòng sông lại miên man nhớ đến những câu thơ tình lãng mạn trong bài thơ Trường tương tư đời nhà Châu bên Trung Hoa:

*Tương giang người bảo sâu
Chưa bằng nửa thương nhớ
Sông sâu còn có đáy
Tương tư không bến bờ
Chàng ở đầu sông Tương
Thiếp ở cuối sông Tương
Tương tư không gặp mặt
Cùng uống nước sông Tương.*

Nguyễn Văn Trích trong bài thơ “Đường” rất hay dưới đây:

*Nhân đạo Tương giang thâm
Vị để tương tư bán
Giang thâm chung hữu đế
Tương tư vô biên hạn
Quân tại Tương Giang đầu
Thiếp tại Tương Giang vĩ
Tương tư bất tương kiến
Đồng âm Tương Giang thủy.*

Thuở xưa tình yêu bị non sông cách trở, thương nhớ dằng dặc đầy voi như vậy nên mới sinh ra được những bài thơ bất hủ như vậy chứ bây giờ hai người yêu nhau ở xa đến đâu, khi nhớ chỉ cần móc túi lấy điện thoại di động ra là xong. Muốn gặp mặt thì lái xe hoặc bỏ vài trăm mua vé máy bay là đem được nửa vàng trắng về làm trăng đầy, kề cận bên người thương, dễ dàng quá, thương nhớ không được nung nấu cho đủ để phải bày tỏ ra bằng giấy mực, để lưu lại cho thế gian những bài thơ tình để đời như trên.

Newberg là một tỉnh rất nhỏ, điểm nổi bật của tỉnh này là trường đại học George Fox, nơi chúng tôi tạm trú trong một tuần. Trường này ở trong một cái thung lũng nằm dưới chân của những ngọn đồi xanh bát ngát, trên những sườn đồi thoải thoải là những đồn điền trù phú trồng táo, mơ, mận, đào, cherry. Bắp, đậu phụng, dâu tây (strawberry), phúc bồn tử (rasberry)... thì được trồng ngăn nắp trong những thửa ruộng vuông vức, chia ra ngăn nắp như những bàn cờ màu xanh khổng lồ. Một ngày trước khi trở về Seattle chúng tôi có ghé lại một đồn điền trồng táo, lê và cherry, chỉ phải trả có 20 đô la mà chúng tôi được hái bao nhiêu là lê và táo, còn cherry thì nhiều không ăn kịp tôi phải bỏ cả

giờ đồng hồ lấy hết bột ra, ướp đường rồi làm bánh (cherry pie), vỏ bánh tôi không dùng loại bán sẵn ở chợ mà nhồi bột với bơ, lúc ăn bánh nhẹ, xốp rất ngon, nhất là sau khi nướng xong để nguội, nhân cherry bên trong quyện lại, vỏ bánh ở ngoài lại giòn, nếu không sợ mập tôi có thể ăn hết nửa ổ bánh một lúc.

Ảnh: en.wikipedia.org

Trường đại học George Fox cũng là nhạc viện của Oregon Suzuki Institute. Chương trình Suzuki được sáng lập bởi Dr Shinichi Suzuki ở Nhật Bản hơn 50 năm về trước, nay đã được phổ biến khắp nơi trên thế giới. Phương pháp này lấy căn bản trên sự việc trẻ con có thể học âm nhạc cùng lúc, cùng cách thức với học nói bằng sự nghe lập đi lập lại, bằng sự khuyến khích khi còn rất nhỏ ba, bốn tuổi. Trẻ con học đàn dương cầm và vĩ cầm theo phương pháp này chơi được cả trên 10 bản nhạc mà vẫn chưa được dạy đọc nốt nhạc cho đến khi biết chơi hết những bản nhạc này một cách điêu luyện và không

vấp vấp. Năm nào gia đình tôi cũng mang cháu trai 6 tuổi của chúng tôi đến đây ở một tuần lễ để cháu được học bổ túc thêm từ những nhạc sư đến từ các nơi trên nước Mỹ. Khi Bố Mẹ cháu bận rộn đưa cháu đi những lớp nhạc hay đi tập dượt thì nhà tôi, tôi và cháu gái 2 tuổi dạo chơi trong khuôn viên rộng lớn của trường đại học. Khuôn viên đầy bóng mát, với thảm cỏ xanh đầy những ghé đá và những lối đi ngang dọc nối liền những tòa nhà cổ cả trăm năm, trong đó là chỗ cho những học viên dương cầm, còn ngoài vườn dưới bóng những cây cổ thụ hay cạnh những lùm cây được cắt xén cẩn thận hay trong vườn trồng hoa hồng là nơi cho những em tập vĩ cầm, có mẹ hay bố ngồi cạnh. Buổi tối vào thính đường của trường thưởng thức những buổi trình diễn, mấy ngày đầu là của các nhạc sư, ngày cuối cùng là của các học viên, thành ra suốt một tuần lễ tôi được sống trong một không gian chan hoà tiếng đàn dương cầm thánh thót và tiếng đàn vĩ cầm trầm bổng réo rắt.

Khi nào đi đến đây tôi cũng ráng đi đến vườn cây Bovees ở cách đây 40 phút lái xe. Vườn này chuyên môn về hoa Đỗ Quyên Mã Lai (Vireya Malaysian Rhododendron), đến đây ngoài sự được ngắm và mua loại hoa lạ này ít khi tìm được ở những tiệm bán cây, vì biết tôi có trồng lan khi nào bà chủ cũng cho tôi vào xem vườn lan nhỏ có độ trăm cây lan của hai ông bà. Lần này tôi hỏi thăm về lan thì ông bảo mùa đông vừa rồi lạnh quá, lan bị chết nhiều, bận với mấy cây Đỗ quyên không kịp để mắt đến, bộ sưu tập lan Pleurothallis của ông bao nhiêu năm nay chết gần một nửa, ông cụ chếp miệng than kiểu người Mỹ: “Chắc kiếp trước tôi làm chuyện ác giết nguyên một ổ chó con nên bị trời phạt cho lan chết hết.” Tôi phải an ủi cụ là năm nay lạnh dai quá, ai không cẩn thận cũng bị lan chết chứ đâu có phải một mình cụ bị đâu.

Ảnh: 123rf.com

Mùa Đông dài nên đến mùa Hè Tây Bắc lại là nơi mát mẻ nhất nước Mỹ, vậy mà nhiều người vẫn còn phiền, than rằng ở đây không có mùa hè, nước hồ nước biển vẫn lạnh không được bơi lội cho thỏa thích, leo núi thì lên hơi cao một chút là bị nhiều chỗ vẫn còn tuyết phủ lồi đi, loạng quạng là bị lạc không tìm thấy đường về, có người quá lố lại ví là sống ở Seattle giống hệt như là cưới được một người vợ đẹp nhưng cô này lại bị bệnh quanh năm suốt tháng. Tôi và lan của tôi thì mê man với khí hậu này từng giờ từng phút, từ 5 giờ sáng đến 9 giờ tối nếu không bận gì là tôi ở ngoài vườn suốt ngày miệt mài với cây cảnh hoa lá không biết chán, chán sao được vì cứ bận ngắm những bụi *Dendrobium hancockii* và *Den. hainanensi* đầy nụ và loáng thoáng đã nở những đóa hoa màu vàng. Bụi *Dendrobium cretaceum* thân không còn một chiếc lá nhưng những chiếc nụ xanh tươi nằm dài dài từ đầu thân đến cuối thân mập tròn. Bụi *Dendrobium amethystoglossum* sẵn sàng khoe ra những chùm hoa màu trắng điểm tím lạt thanh lịch. *Bulbophyllum biflorum* có quá nhiều sức sống vừa nở hoa vừa ra cây con thì nhau với bụi *Bulbophyllum dearei* có 2 cái hoa lớn màu vàng ngả qua màu cam, với những cái sọc màu đỏ, hoa của cây này đáng mê, từ hình dáng cho đến màu sắc. Nhưng không thể không nói đến cây lan *Haraella retrocalla* nhỏ xíu bằng quả trứng gà, vì cây này quá nhỏ và cần tưới mỗi ngày nên tôi để ở trong bếp, sợ để ngoài vườn nhỏ quá bị lạc mất. Hôm đi Oregon, tôi đã tính là phải mang theo để tưới và ngắm vì đã thấy 2 cái nụ lép ló ra rồi nhưng lúc rời nhà lại quên mang theo, đi được nửa đường ngồi trên xe kiểm điểm lại đang tự khen mình trong lòng là hôm nay sửa soạn đi chơi chu đáo quá không quên một món gì thì mới chợt nhớ ra là để quên cây lan quý ở nhà.

Tôi chắc mầm chuyển này đi chơi về đến nhà là sẽ thấy cây này chết nhưng không ngờ lúc trở về, bước vào bếp tôi cầm cây này lên xem ngay thì thấy cây lan vẫn xanh tươi, còn tốt hơn trước vì ra bao nhiêu là rễ con, không có nước nên rễ phải bò ra đi tìm, sự thể xảy ra đúng y hệt trong bài Giúp cho lan mọc rễ (xin vào hoalanvietnam.org đọc bài “[Giúp Cho Lan Mọc Rễ](#)”). Nhiều hoa nở quá, bận ngắm hoa nhiều khi tôi quên cả ăn uống, nếu tôi không bận bịu với gia đình thì tôi chỉ cần nấu nồi cháo trắng (hồi xưa U tôi còn sống cứ hay gọi cháo này là Cháo Hoa, bao lâu nay tôi không nghe chữ này nữa) lên để đó rồi húp cháo, làm vườn, ngắm hoa cũng đủ thú vị rồi.

Đầu tháng 7 về đến Seattle thì tôi lại được xem cuộc diễu hành của Lions Club International, đây là cuộc họp vĩ đại lần thứ 94 của hội này. Tổng cộng có 12,000 ngàn hội viên và gia đình tham dự, mang đến cho Seattle cả 30 ngàn đô la, nhiều tiền như vậy nên Seattle và Honolulu mới dành nhau để được Lions Club chọn làm địa điểm họp. 10 giờ sáng cuộc diễu hành mới bắt đầu nhưng mới 9 giờ là hai bà cháu tôi đã có mặt ở đó, vì ban nhạc Ohio State School for the Blind Marching Band sẽ dẫn đầu nên chúng tôi đứng ngay chỗ ban nhạc. Toàn thể ban nhạc đều là những người trẻ tuổi bị mù, mỗi người có một hội viên của hội Lions đứng cạnh để dẫn đường, Lions Club bắt đầu chú trọng về sự giúp đỡ những người không may mắn này từ năm 1925 khi được bà Helen Keller, người phụ nữ khiếm thị nhưng tài ba xuất chúng hơn cả những người lành lặn, gọi là Knights of the Blinds (Hiệp Sĩ của những người Mù). Nhìn những người này lòng tôi tràn đầy xúc động, thấy trên đời này mặc dù chiến tranh, giết chóc bao trùm, người giết người ở nhiều nơi trên thế giới nhưng khi nào cũng vẫn còn những tấm lòng đầy nhân ái như ông Bill Gates, những hội đoàn từ thiện như hội Lions này cố gắng cứu giúp, san sẻ với đồng loại thiếu may mắn, mang niềm hy vọng và sự yêu đời đến cho những người bất hạnh.

Xin hẹn và hy vọng gặp lại các bạn trong Tâm Tình Tây Bắc Seattle tháng 8, 2011.

7/2011

Phạm Hảo - Seattle